

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/21/164

BERAADSLAGING NR. 21/090 VAN 7 DECEMBER 2021 BETREFFENDE DE MEDEDELING VAN GEPSEUDONIMISEERDE PERSOONSGEGEVENS DOOR DE KRUISPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID AAN HET CENTRUM VOOR DEMOGRAFIE, FAMILIE EN GEZONDHEID VAN DE UNIVERSITEIT ANTWERPEN VOOR HET ONDERZOEKEN VAN DE LEVENSLOPEN VAN BROERS EN ZUSSEN IN BELGIË

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder de artikelen 5 en 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de aanvraag van de Universiteit Antwerpen;

Gelet op het verslag van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP

1. Het Centrum voor Demografie, Familie en Gezondheid, behorend tot de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit Antwerpen, realiseert momenteel een onderzoek over de levenslopen van broers en zussen in België. Het wil nagaan in welke mate broers en zussen elkaars levensloop beïnvloeden en welke mechanismen daarbij gelden. Het zou daarbij ook rekening houden met de sociaaleconomische achtergrondkenmerken van de betrokkenen en nagaan in hoeverre de karakteristieken van de ouders een invloed hebben. Het onderzoek zou worden gerealiseerd in twee fases. In de eerste fase zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid gepseudonimiseerde persoonsgegevens van een beperkt deel van de doelgroep aan de onderzoekers overmaken, met het oog op de ontwikkeling van specifieke algoritmes (daarbij zouden ook enkele vervormingen worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door binnen de populatie systematisch de leeftijd of andere kenmerken van een betrokkene toe te wijzen aan

een andere betrokkene, bij wijze van *scrambling*). In de tweede fase zouden de onderzoekers toegang hebben tot dezelfde types gepseudonimiseerde persoonsgegevens van een ruimer deel van de doelgroep, zij het op een beveiligde computer en onder een permanent toezicht in een lokaal van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, om er hun eerder gecreëerde algoritmes op toe te passen, en zouden ze hun bevindingen uitsluitend in de vorm van louter anonieme gegevens buiten het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid kunnen brengen, na de realisatie van een *small cell* risico-analyse door die laatste.

2. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zou aldus uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming een steekproef trekken van personen die in 1998 respectievelijk 18 jaar, 23 jaar en 28 jaar oud zijn geworden en minstens één, ook in België verblijvende, biologische broer of zus hebben. Zij zouden, samen met hun respectieve biologische ouders en verwanten van de kant van de broers en zussen, doorheen de tijd gevolgd worden. Daarbij zouden de ouders en de kinderen steeds in de volledige gezinssamenstelling worden bekeken.
3. Er worden enkel gezinnen met minstens twee kinderen weerhouden. De totale steekproef behelst drie aparte parallelle steekproeven (telkens over een tienduizendtal gezinnen). In elke steekproef staat de leeftijd van het oudste kind op 31 december 1998 centraal (respectievelijk 18 jaar, 23 jaar en 28 jaar). Alle biologische kinderen van de ouders van dat oudste kind worden opgevolgd. Doorheen de tijd zouden aldus gepseudonimiseerde persoonsgegevens van in totaal ongeveer 400.000 personen worden verwerkt.
4. Wat betreft de eerste steekproef (de 18-jarigen) zou de volgende werkwijze worden gevolgd. Eerst worden alle 18-jarigen met een Belgische nationaliteit op 31 december 1998 en hun respectieve biologische vader en biologische moeder geïdentificeerd. Vervolgens wordt de afstamming bepaald (toestand op 31 december 2008, het oudste kind is dan 28 jaar oud). Dan wordt nagegaan welke betrokkenen minstens één biologische broer of zus hebben en wordt een steekproef van ongeveer tienduizend individuen getrokken. Ten slotte worden alle biologische broers en zussen op het einde van de observatieperiode (31 december 2019) geïdentificeerd. Dezelfde stappen zouden ook worden gezet voor de tweede steekproef (de 23-jarigen) en voor de derde steekproef (de 28-jarigen). Het resultaat is een totale steekproef van ongeveer dertigduizend individuen, verdeeld over drie leeftijdscategorieën. In de eerste fase zouden de onderzoekers persoonsgegevens van drie procent van elke deelsteekproef (telkens ongeveer driehonderd gezinnen) ontvangen. In de tweede fase zouden ze persoonsgegevens van elke deelsteekproef (telkens ongeveer tienduizend gezinnen) verwerken in het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
5. De aanvrager merkt op dat hij diverse actoren longitudinaal wil opvolgen. Het betreft de steekproefpersoon zelf, de biologische vader, de biologische moeder en al hun kinderen, ongeacht het gezin waartoe ze gerekend worden. Deze laatste groep vormt de eigenlijke focus van het onderzoek vermits de levensloop van broers en zussen moet worden nagegaan. Van elk lid van die groep van broers en zussen worden ook telkens de respectieve partners en kinderen opgevolgd, maar enkel in de mate dat zij deel uitmaken van het gezin van datzelfde lid. Elke persoon die – al dan niet gedurende de volledige periode – wordt opgevolgd, zou een uniek (betekenisloos) volgnummer en een uniek (betekenisloos) gezinsnummer krijgen.

6. Van de steekproefpersonen, de vaders, de moeders, de broers en de zussen worden per kwartaal de volgende gepseudonimiseerde persoonsgegevens verwerkt (periode 1998-2019). De datums worden steeds weergegeven met het jaar en de maand waarin ze vallen. De bedragen worden steeds ingedeeld in aangepaste klassen.

Kenmerken van de persoon en het gezin: het uniek volgnummer van de betrokkene en het gezinshoofd, de aanduiding dat de betrokkene wel/niet een steekproefpersoon is, het aantal leden van het gezin, de relatie tot het gezinshoofd, de LIPRO-gezinspositie, het gezinstype, het geslacht, het jaar/kwartaal van geboorte en overlijden, de socio-economische positie, de provincie van de woonplaats, de afstand tot de woonplaats van de andere actoren, de huidige en de eerste nationaliteit (in klassen), de burgerlijke staat en de wettelijke samenwoning.

Beroepsprestatie en arbeidsregime: de prestaties als werknemer (de belangrijkheidscode, de werknemerscode, de functie, de NACE-sectorcode, de prestatiecode, het prestatietype, het percentage deeltijdse arbeid, het aantal dagen en uren volgens het contract, het type contract, het publiek/privaat karakter van de werkgever en het uniek volgnummer) en de prestaties als zelfstandige (het beroep, de bijdragecategorie, de hoedanigheid en de toepasselijke periode, met vermelding van de maand en het jaar van aansluiting en schrapping).

Arbeidsvolume en loon: het aantal normaal bezoldigde voltijdse dagen, het aantal normaal bezoldigde deeltijdse dagen, het aantal voltijds equivalente dagen inclusief gelijkgestelde dagen, het aantal voltijds equivalente dagen exclusief gelijkgestelde dagen, het (gemiddeld) aantal uren per week van de maatman, het aantal dagen per week van het arbeidsstelsel van de werknemer, het brutoloon (in klassen), de begindatum (jaar en maand) en de einddatum (jaar en maand) van de kinderbijslagbetaling, de hoedanigheid in het kinderbijslagdossier (rechtgevend kind, rechthebbende of bijslagtrekkende), het dagloon (in klassen) en het inkomen uit zelfstandige activiteiten (in klassen).

Vermindering van prestaties: het statuut inzake de deeltijdse arbeid met inkomensgarantie, het bedrag van de uitkering (in klassen), de situatie op het eind van de maand (wel/niet in deeltijdse arbeid met inkomensgarantie), het aantal vergoede dagen, de NACE-sectorcode in geval van loopbaanonderbreking of tijdskrediet, het type contract, het statuut, de uitkering (in klassen), de bijkomstige activiteit, de duur en de reden van de loopbaanonderbreking of het tijdskrediet, het toepasselijk stelsel en het aantal vergoede dagen.

Werkloosheid: het bedrag van de werkloosheidsuitkering (in klassen), het bedrag van de dagvergoeding (in klassen), de situatie op het eind van de maand (wel/niet in werkloosheid), het statuut, het aantal vergoede dagen, de werkloosheidsduur, het statuut met betrekking tot de tijdelijke werkloosheid, het type tijdelijke werkloosheid, het bedrag van de uitkering in geval van tijdelijke werkloosheid (in klassen) en het aantal vergoede dagen in geval van tijdelijke werkloosheid.

Invaliditeit: de begindatum (jaar en maand), de einddatum (jaar en maand), de datum van het begin van de ziekte (jaar en maand), het beroep in geval van invaliditeit, de eventuele cumulatie van uitkeringen, de toepasselijkheid op de laatste dag van het kwartaal, het aantal vergoede dagen (in klassen), het type uitkering, het toepasselijk stelsel, het bedrag van de

invaliditeitsuitkering (in klassen), de begindatum van de betalingsperiode (jaar en maand) en de einddatum van de betalingsperiode (jaar en maand).

Brugpensioen en pensioen: het bedrag van het brugpensioen (in klassen), de situatie op het eind van de maand, het statuut, het aantal vergoede dagen in geval van brugpensioen (in klassen), de begindatum van het pensioen (jaar en maand), het type/soort pensioen, de administratieve of juridische pensioentoestand, de voordeelcode, de aard van het voordeel, het brutobedrag van het pensioen (in klassen), de fiscale toestand, het aantal kinderen ten laste en het aantal andere personen ten laste.

Situatie ten opzichte van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn: de toepasselijke regelgeving, het type hulpverlening/steun van het bevoegd openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, de begindatum van de betaling (jaar en maand), de einddatum van de betaling (jaar en maand), de categorie van leefloongerechtigde, de categorie van begunstigde van financiële steun en het bedrag dat door de staat werd terugbetaald aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (in klassen).

Loopbaan volgens SIGEDIS (vanaf de start van de loopbaan tot en met 2019): het jaar, de code, de bron van de informatie, het uniek volgnummer van de werkgever, het aantal uren per week van de maatman (in klassen), de bezoldiging (in klassen), het aantal gewerkte en gelijkgestelde dagen (in klassen), het aantal voltijds equivalente gewerkte en gelijkgestelde dagen (in klassen), de begindatum van de periode (jaar en maand) en de einddatum van de periode (jaar en maand).

Situatie als werkzoekende en opleidingsniveau: de categorie van werkzoekende, het aantal maanden inschrijving, de datum van inschrijving (jaar en maand), het opleidingsniveau, de diplomacode, de diplomadatum (jaar en maand), het type van verplicht secundair onderwijs, de categorie, de graad en het type van de opleiding, het studieniveau, het studiegebied, de studiecategorie, het studiedomein, het studieprogramma, de onderwijsvorm, de uitreiking van het diploma wel/niet op het eind van het academiejaar en het type uitreikende organisatie.

Extra (afgeleide/geconstrueerde) variabelen: de LWI-indicator (de *low work intensity*, de lage werkintensiteit), het inkomen op jaarbasis (in klassen), het bruto inkomen (in klassen), het aantal gepresteerde dagen per jaar, het aantal gepresteerde dagen per jaar omgezet in voltijds equivalenten, het aantal gelijkgestelde dagen per jaar, het aantal gelijkgestelde dagen per jaar omgezet in voltijds equivalenten en het inkomen uitbetaald voor de gepresteerde dagen op jaarbasis (in klassen).

Steekproefvariabelen: de dummy voor de biologische moeder, de dummy voor de biologische vader, de dummy voor de kinderen (broers en zussen), het uniek volgnummer van de biologische moeder, het uniek volgnummer van de biologische vader en de aanduiding van de leeftijd van het oudste kind op 31 december 1998 (18 jaar voor de eerste steekproef, 23 jaar voor de tweede steekproef, 28 jaar voor de derde steekproef). Met de dummy wordt in dit geval bedoeld: de aanduiding dat de persoon al dan niet (ja/nee) een bepaald type actor (biologische vader, biologische moeder,...) is.

7. Van de gezinsleden van de in het randnummer 6 vermelde actoren die in de loop van de jaren 1998-2019 16 jaar of ouder waren, zouden dezelfde gepseudonimiseerde persoonsgegevens ter beschikking worden gesteld, voor de hele onderzoeksperiode. Van de gezinsleden van de in het randnummer 6 vermelde actoren die tijdens de hele periode 1998-2019 jonger dan 16 jaar waren, zouden slechts enkele gepseudonimiseerde persoonsgegevens ter beschikking worden gesteld, namelijk het geboortjaar, het geboortekwartaal, het geslacht en de relatie met de referentiepersoon. Die personen moeten niet apart longitudinaal opgevolgd worden. De informatie is enkel nodig zolang ze zich in het gezin van de voormelde actoren bevinden.
8. Het betreft een eenmalige mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens. De onderzoekers willen de in de eerste fase ter beschikking gestelde persoonsgegevens van een selectie van elke deelsteekproef bijhouden tot uiterlijk 31 december 2027. In de tweede fase hebben zij toegang tot persoonsgegevens van elke deelsteekproef, in het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, onder het toezicht van een medewerker van die laatste, maar kunnen zij nadien enkel beschikken over louter anonieme gegevens.

B. BEHANDELING

Bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité

9. Krachtens artikel 5 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid* verzamelt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid persoonsgegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming.
10. Krachtens artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid* vergt elke mededeling van persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of een andere instelling van sociale zekerheid een voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.

Rechtmatigheid van de verwerking

11. Krachtens artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de vermelde voorwaarden is vervuld.
12. De mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan het Centrum voor Demografie, Familie en Gezondheid van de Universiteit Antwerpen, is rechtmatig vermits ze, in de zin van artikel 6, 1, eerste lid, e), noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

13. Krachtens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (principe van doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (principe van minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (principe van opslagbeperking) en moeten ze worden verwerkt met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen zodat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (principe van integriteit en vertrouwelijkheid)

Doelbinding

14. De verwerking van de gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de Universiteit Antwerpen, als verwerkingsverantwoordelijke, beoogt een gerechtvaardigd doeleinde, namelijk het verwezenlijken van een onderzoek inzake de levenslopen van broers en zussen in België.

Minimale gegevensverwerking

15. De onderzoekers kunnen het doeleinde niet verwezenlijken met anonieme gegevens daar zij de situatie van individuele personen gedurende enige tijd moeten kunnen opvolgen. Zij verbinden er zich contractueel toe om alle mogelijke middelen in te zetten om te vermijden dat de identiteit van de betrokkenen zou worden achterhaald. Het is hun in elk geval verboden om handelingen te stellen die ertoe strekken om de meegedeelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten.
16. De mee te delen persoonsgegevens (per kwartaal van de periode 1998-2019) zijn, uitgaande van het hogervermelde doeleinde, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig. Ze blijven per betrokkene hoofdzakelijk beperkt tot enkele kenmerken van de persoon, zijn gezin en zijn opleiding, informatie over zijn beroepsprestaties, arbeidsregime, arbeidsvolume en loon en de specifieke toestand op het vlak van de sociale zekerheid (verminderde prestaties, werkloosheid, invaliditeit, brugpensioen, pensioen en tussenkomst van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn). In de eerste fase voert de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid daarenboven enkele vervormingen van de persoonsgegevens uit, bijvoorbeeld het door elkaar halen ervan op een dergelijke wijze dat de originele gegevens niet meer kunnen bepaald worden op basis van de bewerkte gegevens.
17. Het identificatienummer van de sociale zekerheid van elke betrokkene wordt vervangen door een uniek (betekenisloos) volgnummer. De persoonskenmerken worden beperkt en in klassen

ingedeeld. De datums worden weergegeven met het jaar en de maand waarin ze vallen. De bedragen worden ingedeeld in aangepaste klassen.

18. De gevraagde kenmerken van de persoon en het gezin blijken om verschillende redenen noodzakelijk. Ze bieden de mogelijkheid om de gezinssamenstelling te reconstrueren (die is immers essentieel bij het onderzoeken van de vorming en ontbinding van relaties). De samenstelling van zowel het ouderlijk gezin als van de gezinnen van de broers en zussen behoort tot de kern van de studie. De leeftijd van de diverse actoren (de biologische ouders, de broers en zussen en hun kinderen) is belangrijk om afgeleide variabelen te berekenen, zoals het leeftijdsverschil tussen partners en de leeftijd van de ouders bij de geboorte van het eerste kind. De statistische sector van de woonplaats van de betrokkenen wordt niet als dusdanig meegedeeld maar enkel gebruikt om de afstand tussen de woonplaats van de verschillende actoren te bepalen (nabijheid zou immers een belangrijke indicator van intergenerationele en intragenerationele “overdracht” zijn). Voorts willen de onderzoekers de socio-economische posities van de steekproefpersonen en de partners vergelijken en de invloed ervan op de beslissingen met betrekking tot de arbeidsmarkt en op de familiedynamieken nagaan.
19. Het arbeidsmarktgedrag speelt volgens de onderzoekers een belangrijke rol in de wederzijdse invloed tussen broers en zussen. Om na te gaan in hoeverre de arbeidspositie de vorming en ontbinding van relaties beïnvloedt, willen zij een duidelijk zicht krijgen op de positie van de diverse actoren op de arbeidsmarkt, met inbegrip van het arbeidsregime, het arbeidsvolume, de beroepsinkomsten (loonstructuur en loonevolutie), de socialezekerheidssituatie (en de uitkeringen die het inkomen kunnen aanvullen) en de opleiding. Daarbij staat de transitie per kwartaal centraal (het onderzoek wil verklaren in welke mate veranderingen op de arbeidsmarkt al dan niet een invloed uitoefenen op de vorming en ontbinding van relaties). De (beperkte) informatie over de werkgever dient enkel om de verschillen inzake inkomensniveaus te corrigeren in functie van de sector van de tewerkstelling en de grootte van de organisatie.

Opslagbeperking

20. De in de eerste fase van het onderzoek ontvangen persoonsgegevens worden door de Universiteit Antwerpen vernietigd zodra ze niet meer noodzakelijk zijn voor de realisatie van het voormelde doeleinde en ten laatste op 31 december 2027. Deze bewaarduur kan enkel worden verlengd middels een beraadslaging van het informatieveiligheidscomité.

Integriteit en vertrouwelijkheid

21. De aanvrager stelt alles in het werk om te vermijden dat de betrokkenen kunnen worden geïdentificeerd en onthoudt zich alleszins van elke poging om de in de eerste fase ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens. Hij deelt die gepseudonimiseerde persoonsgegevens daarenboven in geen geval mee aan derden. Hij publiceert de resultaten van de verwerking uitsluitend in een vorm die geen mogelijkheid biedt om de betrokken personen te identificeren.

22. Bij de verwerking van de persoonsgegevens houdt hij rekening met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.

Om deze redenen besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de beschreven verwerking van gepseudonimiseerde persoonsgegevens door het Centrum voor Demografie, Familie en Gezondheid van de Universiteit Antwerpen voor het onderzoeken van de levenslopen van broers en zussen in België, zoals in deze beraadslaging beschreven, is toegestaan mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de persoonsgegevensbescherming.

Bart VIAENE
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).